

УДК 336

**НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ ОКРЕМИХ СУБ'ЄКТІВ
ФІНАНСОВОЇ СФЕРИ****Корнєєв М.В.**, к.е.н., доцент, фінансовий аналітик ТОВ "АгроІнвестГруп"**Корнєєв М. В. Напрями розвитку фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери.**

У статті визначено суть, завдання, умови результативності, особливості реалізації фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери. Охарактеризовано види, складові елементи фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери, встановлено взаємозв'язок між ними. Запропоновано напрями розвитку фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери. Зроблено висновок, що діяльність окремих суб'єктів фінансового сектору є важливим елементом соціально-економічного розвитку суспільства. Фінансова політика таких суб'єктів має специфічні особливості та включає в себе на інвестиційний, соціальний, податковий напрями тощо. Дані елементи взаємопов'язані між собою та складають єдине ціле. За іншими підходами розрізняють класичну, кептивну та схемну фінансову політику, фінансову стратегію і тактику. Факторами впливу на досліджувану політику є економічна та політична нестабільність країни, недосконалість законодавчої бази, низький рівень фінансової культури, загальна відносна нерозвиненість фінансового ринку держави. В сучасних умовах важливе значення має саме правильний вибір моделі фінансової політики конкретних суб'єктів фінансового сектору, розрахунок її можливостей, умов, напрямів, врахування існуючого рівня державного регулювання. Продуманість такої політики приведе до загального розвитку фінансової системи. Саме ефективна фінансова політика визначає ефективність фінансової системи та підвищує довіру до неї. Запропонована система напрямів розвитку фінансової політики окремих суб'єктів фінансового сектору буде не тільки підвищувати ефективність діяльності таких суб'єктів, але й буде сприяти стабільному, стійкому розвитку фінансової системи, вдосконалив сучасний фінансовий ринок.

Korneyev M. Directions of development of financial policy of separate subjects of financial sphere.

In the article the essence, task, terms of effectiveness, feature of realization of financial policy of separate subjects of financial sphere are certain. Prospects, component elements of financial policy of separate subjects of financial sphere are described, intercommunication is set between them. Directions of development of financial policy of separate subjects of financial sphere are offered. It is concluded that the activity of individual subjects of the financial sector is an important element of socio - economic development of society . Financial policies of such entities has specific features and includes investment , tax and social direction etc.. These elements are interrelated and integrated. For other approaches distinguish classical circuit and financial policy , financial strategy and tactics. Factors influence the politicians is the economic and political instability in the country, inadequate legislative base , low financial culture , the overall relative underdevelopment of the financial market of the state. In modern conditions it is important to model the right choice of financial policy specific subjects of the financial sector , the calculation of its possibilities , conditions , trends , taking into account the current level of government regulation. Reasonableness of such a policy will lead to the overall development of the financial system. It is an effective fiscal policy determines the efficiency of the financial system and increase its credibility . The proposed system of financial policy directions of the individual subjects of the financial sector will not only enhance the effectiveness of such entities, but also contribute to stable and sustainable development of the financial system , improves the modern financial market.

Корнеев М. В. Направления развития финансовой политики отдельных субъектов финансовой сферы.

В статье определены сущность, задания, условия результативности, особенности реализации финансовой политики отдельных субъектов финансовой сферы. Охарактеризованы виды, составляющие элементы финансовой политики отдельных субъектов финансовой сферы, установлена взаимосвязь между ними. Предложены направления развития финансовой политики отдельных субъектов финансовой сферы. Сделан вывод, что деятельность отдельных субъектов финансового сектора является важным элементом социально - экономического развития общества. Финансовая политика таких субъектов имеет специфические особенности и включает в себя инвестиционное, социальное и налоговое направления т.п.. Данные элементы взаимосвязаны между собой и составляют единое целое. По другим подходам различают классическую и схемную финансовую политику, финансовую стратегию и тактику. Факторами влияния на исследуемую политику является экономическая и политическая нестабильность в стране, несовершенство законодательной базы, низкий уровень финансовой культуры, общая относительная неразвитость финансового рынка государства. В современных условиях важное значение имеет именно правильный выбор модели финансовой политики конкретных субъектов финансового сектора, расчет ее возможностей, условий, направлений, учета существующего уровня государственного регулирования. Продуманность такой политики приведет к общему развитию финансовой системы. Именно эффективная финансовая политика определяет эффективность финансовой системы и повышает доверие к ней. Предложенная система направлений развития финансовой политики отдельных субъектов финансового сектора будет не только повышать эффективность деятельности таких субъектов, но и будет способствовать стабильному, устойчивому развитию финансовой системы, усовершенствует современный финансовый рынок.

Постановка проблеми. Для більш ефективного розвитку фінансової сфери важливим є розгляд складових та поступове вдосконалення існуючої фінансової політики окремих її суб'єктів. Діяльність суб'єктів фінансового сектору є важливою для будь-якої економічної системи, оскільки вони як стабілізатори ринку, забезпечуючи захист суспільного виробництва, акумулюють кошти фізичних та юридичних осіб для реалізації основної діяльності, здійснюють інвестиційну діяльність тощо. Такі суб'єкти фінансового сектору у ході власної діяльності, похваляючи та стабілізуючи економіку, натикаються на безліч ризиків, а тому повинні бути стійкими (у тому числі фінансово) та гарантувати виконання прийнятих на себе у процесі діяльності зобов'язань. Забезпечення та підтримання фінансової стійкості, стабільності окремих суб'єктів фінансового сектору є можливим на основі проведення ефективної внутрішньої та зовнішньої фінансової політики. Саме така фінансова політика є фундаментом забезпечення стійкості фінансового сектору та окремих його суб'єктів, засобом підвищення довіри до фінансової системи. Проблематика розвитку окремих суб'єктів фінансової сфери у частині їх фінансової політики багатогранна, зокрема з огляду на сучасні тенденції як на вітчизняному, так і на міжнародних фінансових ринках. Важливим є дослідження напрямів та складових фінансової політики суб'єктів фінансового сектору, яку вони обирають для максимізації фінансових результатів власної діяльності та завоювання більшої долі на ринку. Отже, питання підвищення загальної ефективності фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери потребують нагального розв'язання в сучасних умовах економічного розвитку, а це обумовлює актуальність теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним та практичним засадам фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери присвячено роботи багатьох вітчизняних та закордонних вчених, таких як Т.Васильєва [1], Л. Лебединська, Л. Ремньова [6], С.Козьменко, Т.Савченко [13], Г.Пурій [9], О.Ромашенко [11], С.Леонов [1],

Г.Козоріз [4], С.Осадець [8], Н.Ткаченко [12], І.Рекуненко [10], А.Єпіфанов, І.Школьник, Ф.Павелка [2], Н.Приказюк, В.Беверідж, Т.Амблер та інші.

Виділення не вирішеної проблеми. Проте окремі складові такої політики та напрями її розвитку є недостатньо дослідженими дотепер та потребують подальшого наукового опрацювання.

Мета дослідження. Метою статті є дослідження сутності, складових фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери та розробка напрямів підвищення її ефективності з урахуванням тенденцій розвитку сучасного фінансового ринку.

Результати дослідження. Функціонування фінансової системи держави спрямоване на вирішення ряду завдань, що стоять перед окремими її окремими суб'єктами (фінансовими, страховими, інвестиційними компаніями, банківськими установами, їх об'єднаннями тощо). Існує безліч варіантів організації фінансових відносин та відповідної діяльності окремих суб'єктів фінансового сектору, при цьому вони постійно постають перед вибором такого з них, який максимально підходить для кожного конкретного суб'єкта в той чи інший період його розвитку. Вибір цих варіантів становить основу фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери, яка націлена на розробку ефективної системи управління їх фінансовими ресурсами для подальшого досягнення стратегічних (тактичних) цілей цих суб'єктів (максимізація фінансових результатів діяльності, забезпечення фінансової стійкості, стабільності, інвестиційної привабливості тощо).

Політика є визначеною програмою (напрямком) діяльності та об'єднує у собі ряд засобів, інструментів, методів щодо подальшої реалізації системи інтересів щодо досягнення певних заданих цілей в рамках конкретного середовища.

Фінансова політика є складовою економічної політики (держави, суб'єктів економіки) та відповідно може бути розглянута як з макро-, так із мікроекономічної точки зору. Вона представляє сукупність розподільчих (перерозподільчих) заходів фінансового характеру (форми та методи мобілізації фінансових ресурсів, структура доходів, видатків тощо), які здійснюють відповідні суб'єкти через фінансову систему. Макро- та мікроекономічні складові фінансової політики взаємопов'язані між собою у єдине ціле. При цьому перша складова спричинює вплив на другу складову, тому від пріоритетів держави залежить фінансова політика окремих суб'єктів підприємництва.

Фінансова політика окремих суб'єктів фінансового сектору представляє собою систему форм, методів, дій та заходів для їх фінансового забезпечення, які здійснюються такими суб'єктами в межах наданих йому функцій у відповідності до законодавства. Цілі такої політики полягають у створенні такого стану фінансових ресурсів суб'єкта, при якому він буде платоспроможним, фінансово стійким та стабільним з відповідним рівнем ділової активності та відповідною реакцією на зміни економічного середовища. Першочерговими напрямками фінансової політики окремих суб'єктів фінансового сектору виступають проведення оцінки та аналізу їх фінансово-економічного стану, впровадження та обґрунтування складових такої фінансової політики, розробка ефективних методів управління капіталом, грошовими коштами, витратами, зобов'язаннями, розробка концептуальних засад управління фінансовими потоками, визначення стратегії і тактики використання фінансових ресурсів цих суб'єктів тощо. В умовах відносної нестабільності досліджувана фінансова політика полягає у вирішенні поточних фінансових проблем як реакції на невизначені макроекономічні умови, при цьому породжуючи протиріччя між економічними інтересами окремих суб'єктів фінансової системи та держави.

Завданнями фінансової політики окремих суб'єктів фінансового сектору виступає забезпечення реалізації окремих програм фінансової сфери відповідними фінансовими ресурсами, максимізація фінансових результатів діяльності суб'єктів, оптимізація структури та вартості їх капіталу, забезпечення фінансової стійкості, стабільності, платоспроможності, ділової активності, фінансової відкритості для зацікавлених суб'єктів економіки, розробка ефективної системи фінансового менеджменту тощо. Саме

відсутність стратегічних орієнтирів фінансової політики окремих суб'єктів фінансового сектору доводить її малоефективність чи неефективність взагалі.

При реалізації фінансової політики окремих суб'єктів досліджуваної сфери враховують аспекти організації їх фінансів (наприклад, специфічність фінансової послуги, особливості доходів, сформованих за рахунок проведеної основної та додаткової діяльності, особливості витрат у ході проведення власної діяльності, особливості фінансових результатів за їх видами, особливості формування фондів ресурсів, проведених операцій, особливості фінансів населення, суб'єктів підприємництва як потенційних споживачів фінансових послуг тощо). Досліджувана фінансова політика відображає суб'єктивну сторону функціонування таких фінансів.

Рух фінансових потоків суб'єктів досліджуваної сфери підпорядкований об'єктивним закономірностям економічного розвитку, при цьому його організують відповідні суб'єкти, враховуючи систему факторів політичного, соціально-економічного характеру, поєднуючи при цьому ряд інтересів. Успішна фінансова політика виступає переплетінням таких інтересів окремих суб'єктів фінансового сектору та базується на поєднанні, єдності, підпорядкованості, взаємозв'язку стратегії і тактики (стратегія визначає зміст, напрями тактики, яка, у свою чергу, може обмежувати вибір стратегії). Звідси, фінансова політика окремих суб'єктів фінансової сфери поділяється на фінансову стратегію (вирішує довгострокові завдання розвитку суб'єкта чи групи суб'єктів) та тактику (вирішує конкретні завдання щодо розвитку суб'єкта чи групи суб'єктів, змінює форми організації фінансових відносин). Стратегічні цілі фінансової політики можуть включати розробку бюджету впровадження виду фінансової послуги, системи фінансового маркетингу, а тактичні цілі - забезпечення безперервності надходження доходів, контроль за здійсненням виплат та забезпеченням їх своєчасності, встановлення нормативів за виплатами тощо. Недостатній рівень державного регулювання фінансового сектору та нагляд за фінансовим ринком, деформована та змінна законодавча база породжують специфічну кластеризацію ринку, обумовлюють виникнення класичної (реальна політика з врахуванням ряду економічних інтересів суб'єктів), кептивної (примусова політика за рядом специфічних ознак) та схемної (проведення схемних операцій за фінансовими ризиками з врахуванням їх рівня, обсягу відповідальності тощо) фінансової політики окремих суб'єктів фінансової сфери [8; 11].

Фінансова політика на як на відповідному ринку, так і у розрізі його сегментів враховує інвестиційний та соціальний напрями. Ці напрями впливають на діяльність суб'єктів фінансового сектору у процесі реалізації фінансових послуг та саму фінансову політику цих суб'єктів.

В рамках соціального напрямку доцільно виділити кадрову складову (програми кадрово-управлінських відносин, реалізації кадрового потенціалу, концепції роботи з кадрами, їх планування та розвиток, розвиток корпоративності та подальше формування корпоративної культури), клієнтську складову (забезпечення довіри клієнтів до фінансового сектору та його суб'єктів, задоволення їх економічних інтересів у наданні фінансових послуг, підвищення якості обслуговування клієнтів, забезпечення розвитку консалтингу на фінансовому ринку), комунікаційну складову (виключає хаотичність та направлена на забезпечення управління рекламою та стимулювання збуту фінансових продуктів, їх просування, стимулювання продажу, лояльне ставлення до суб'єктів фінансової сфери, зв'язки з громадськістю тощо).

Щодо інвестиційного напрямку, то він обирається виходячи з типу сегменту фінансового сектору (від нього залежить термін володіння ресурсами, ступінь ліквідності інвестиційних коштів тощо), величини акумульованих ресурсів. Окремі суб'єкти фінансового сектору висупають вагомим джерелом інвестиційного капіталу, що пов'язано з інверсією циклу (наприклад, для страхових компаній спочатку отримується страхова премія, а потім надається відповідна страхова послуга), із часовим розподілом ризику. Це дає можливість розпорядження не тільки власними коштами (вклади

засновників, фонди, створені за рахунок прибутку, суми нерозподіленого прибутку), але й коштами окремого суб'єкта. Інвестиційний напрям також враховує структуру відповідних інвестиційних коштів, оптимальний термін інвестування.

Ефективне управління взаємозв'язком між активами та пасивами, достатність активів, їх відповідність ряду критеріїв (строковості, ліквідності тощо) для забезпечення виконання зобов'язань суб'єктів фінансової сфери є передумовою розробки та вдосконалення їх інвестиційної політики, системи управління фінансовими ризиками (у тому числі ризиками в розрізі інвестиційної діяльності). Збільшення інвестиційного капіталу буде зумовлене відповідним збільшенням специфічних фондів ресурсів за рахунок розширення фінансових операцій та власним капіталом. Інвестиційна політика окремих суб'єктів фінансового сектору повинна забезпечувати негайне відчуження відповідних коштів суб'єктів економічної системи з інвестиційного процесу, їх фінансову стійкість для виконання зобов'язань, оптимізацію доходності, ризику, забезпечення повернення вкладень тощо. Чинником перешкодження інвестиційній політиці суб'єктів фінансового сектору виступає відсутність надійних довгострокових фінансових інструментів для інвестування їх коштів. На сучасному етапі економічного розвитку існуючі фінансові інструменти не є надійними, вкладення коштів в них є ризикованим. Більш ефективному використанню інвестиційних можливостей капіталу перешкоджає диспропорція між існуючими рівнями взятих на себе ризиків, видами фінансових послуг, недорозвиненість як фінансового ринку в цілому, так й окремих його сегментів. Як правило, напрямами інвестування окремих суб'єктів фінансового сектору на ринку є банківські вкладення та окремі фінансові інструменти. Переважну більшість своїх активів суб'єкти інвестують у цінні папери (переважно акції з низьким рівнем інвестиційної мобільності), банківські вклади (з високою надійністю). Частки таких інвестицій у структурі активів вітчизняних суб'єктів фінансової сфери щороку зростають. Іпотечний ринок, як правило, не розглядається досліджуваними суб'єктами з позиції ефективності інвестування в нього. Вагому частку інвестицій при створенні суб'єкта складають власні кошти, а якщо вони додатково є вільними від зобов'язань, то їх ефективніше вкладати в довгострокові, менш ліквідні види активів (при цьому треба враховувати розмір цих коштів). Наприклад, для страхових компаній, їх об'єднань, кошти страхових резервів за ризиковими видами страхування доцільніше інвестувати у високоліквідні, короткострокові активи, а кошти, акумульовані в резерви коливань збитковості, катастроф ефективніше інвестувати саме в довгострокові активи (при цьому необхідно, щоб вони були високоліквідними). Отже, досліджувані суб'єкти фінансової сфери отримуючі поточні доходи та забезпечуючі при цьому ліквідність інвестицій, не приділяють достатньої уваги довгостроковим інвестиціям, а це, відповідно, стримує розвиток окремих сегментів фінансового ринку [1; 5; 7; 11].

Ефективна, стабільна інвестиційна політика у фінансовій сфері, а також така політика її суб'єктів забезпечує у відповідній мірі здатність економіки до зростання, підтримує вже раніше досягнуті показники економічного розвитку. Вагому роль при реалізації такої політики відіграють окремі види фінансових послуг, від рівня розвитку яких (та рівня розвитку фінансового ринку загалом) залежить стан грошово-кредитної системи держави, рівень інфляції тощо.

Істотне значення у фінансовій політиці окремих суб'єктів фінансового сектору має її податковий напрям, ефективність якого обумовлена не тільки досягненням позитивних фінансових результатів такими суб'єктами, але й загальним підвищенням рівня розвитку фінансової системи в цілому. Поки що існуючий податковий режим виконує у більшій мірі дестимулюючу функцію та підштовхує частину суб'єктів фінансового сектору провадити не основну діяльність, а реалізовувати податкові оптимізаційні системи [3].

Фінансова політика суб'єктів фінансового сектору буде результативною при врахуванні дії ряду економічних законів розвитку суспільства, специфіки сучасних умов

господарювання, змін у існуючій політиці (як внутрішній, так і зовнішній); використанні зарубіжного досвіду успішної реалізації відповідної політики; досягненні комплексності у розробці заходів, пов'язаних із вдосконаленням фінансових відносин. Така фінансова політика буде сприяти розвитку продуктивних сил, покращенню добробуту населення, вирішенню ряду існуючих проблем розвитку фінансової системи.

Елементи перебудови фінансового сектору при відносно результативній фінансовій політиці його суб'єктів включають побудову системи інтеграційно-орієнтованих стратегій таких суб'єктів, глобалізаційні аспекти фінансових процесів з відповідним поліпшенням умов діяльності суб'єктів, забезпечення фінансової стійкості суб'єктів фінансового сектору, мінімізацію ризиків по окремих фінансовим операціям та у фінансовій системі загалом.

Фінансова політика суб'єктів досліджуваної сфери повинна бути спрямована на забезпечення ефективного фінансового контролю за відповідними ресурсами, їх цільового розподілу та використання, забезпечення своєчасного виконання зобов'язань перед іншими економічними суб'єктами, забезпечення діяльності суб'єктів фінансової сфери та пошук резервів підвищення її ефективності, розробку системи напрямів посилення довгострокового інвестування значних активів для подальшого розвитку фінансової системи, мінімізацію податкових оптимізаційних систем за участю суб'єктів фінансового сектору.

Система напрямів фінансової політики суб'єктів фінансового сектору (як з макро-, так із мікроекономічної точки зору) включає: вдосконалення структури капіталу таких суб'єктів, посилення можливостей суб'єктів щодо компенсації великих збитків, розробку надійних інвестиційних інструментів для довгострокового розвитку, посилення ролі держави на фінансовому ринку для системного розвитку фінансової сфери, розробку концептуальних засад розвитку діяльності суб'єктів фінансового сектору, вдосконалення законодавства у фінансовій сфері, оптимізацію видів фінансових послуг, зменшення "кептивних" суб'єктів на ринку, підвищення ефективності державного регулювання і нагляду за фінансовим ринком, демонополізацію окремих сегментів фінансового сектору, підвищення прибутковості та зменшення збитковості окремих видів фінансових послуг, впровадження та поступове вдосконалення бюджетування діяльності суб'єктів фінансового сектору, впровадження скоординованих методів боротьби з фінансовим шахрайством, збільшення асортименту пропонованих фінансових послуг, обсягів їх продажів, вдосконалення системи існуючих фінансових послуг, оптимізацію структури портфелів суб'єктів, підвищення технологічності проведення фінансових операцій, вдосконалення існуючих механізмів взаємодії з клієнтами, впровадження ефективних інформаційних технологій у фінансовий сектор, посилення обґрунтованості матеріалів про стан і проблеми фінансового ринку, вдосконалення фінансової звітності суб'єктів та методів обробки даних, що дозволить ефективніше оцінити їх фінансовий стан та результати діяльності, впровадження банку даних несумлінних суб'єктів економічної системи, досконалих рейтингів суб'єктів фінансової сфери, підвищення ступеню прозорості даних щодо вітчизняного фінансового ринку, посилення ступеню довіри фізичних та юридичних осіб до суб'єктів досліджуваної сфери, вдосконалення систем гарантування виконання зобов'язань суб'єктами, посилення фінансової культури потенційних споживачів фінансових послуг, зниження можливостей легітимної (напівлегітимної) мінімізації податкових зобов'язань і витіснення з фінансового ринку псевдофінансових компаній, що спеціалізуються на таких схемах., підвищення обсягу фіскальних надходжень від фінансового сектору, зниження витрат на адміністрування окремих податків, мінімізацію законодавчих суперечностей у процесі спрямування спеціалізованих фондів ресурсів на цілі інвестування, вкладання мобілізованих фінансових ресурсів суб'єктами фінансової сфери в інноваційно-інвестиційні проекти з метою підвищення конкурентоспроможності економіки, збільшення частки ринку, забезпечення якості обслуговування клієнтів, прозорості бізнесу, зниження збитковості,

підвищення прибутковості суб'єктів, нарощення рівня капіталізації фінансової системи, впровадження прогресивних технологій фінансового менеджменту, підвищення конкурентоспроможності фінансової системи, окремих її суб'єктів, забезпечення системної фінансової стійкості, створення сприятливих умов для розвитку фінансових послуг у контексті інтеграційних і глобалізаційних процесів, вдосконалення механізму надання суб'єктам економічної системи гарантій повернення втрачених коштів у разі банкрутства суб'єктів фінансового сектору, вдосконалення політики перерозподілу ризиків суб'єктів фінансового сектору за причинами недостатності їх капітальної бази, необхідності залишити обмежену частку ризиків (чинниками останнього виступають незначні за розмірами статутні фонди окремих суб'єктів фінансового сектору, відносно низька місткість фінансового ринку тощо) [2; 4; 9; 10; 13].

Невід'ємною рисою фінансової політики досліджуваних суб'єктів є висока ризиковість. Для посилення результативності такої політики треба врахувати в ході управління фінансовими ризиками такі їх складові як андеррайтингову, кредитну, ліквіднісну та додатково ризик фінансової стійкості [12].

Злиття та поглинання окремих суб'єктів фінансового сектору з іншими суб'єктами підприємництва (банки, підприємства тощо) створюють "ефект масштабу", сприяють підвищенню ефективності як самого фінансового сектору, так і його суб'єктів у порівнянні з тими суб'єктами, які не приймали участі в таких процесах. Отже, концентрація капіталу окремих суб'єктів фінансового сектору підвищує їх ефективність діяльності, посилює конкурентні позиції за рахунок розширення сфер діяльності, скорочує витрати, покращує якість фінансового менеджменту, збільшує частку цих суб'єктів на фінансовому ринку (при цьому максимально використовується ефект від збільшення масштабів операцій) [6]. Таким чином, додатковим та одночасно глобальним напрямом фінансової політики окремих суб'єктів фінансового сектору виступає підтримання вищезазначених процесів.

Підвищення ефективності сучасної фінансової політики суб'єктів фінансового сектору сприятиме вдосконаленню системи фінансових інструментів в економіці країни.

Висновки: Діяльність окремих суб'єктів фінансового сектору є важливим елементом соціально-економічного розвитку суспільства. Фінансова політика таких суб'єктів має специфічні особливості та включає в себе на інвестиційний, соціальний, податковий напрями тощо. Дані елементи взаємопов'язані між собою та складають єдине ціле. За іншими підходами розрізняють класичну, кептивну та схемну фінансову політику, фінансову стратегію і тактику. Факторами впливу на досліджувану політику є економічна та політична нестабільність країни, недосконалість законодавчої бази, низький рівень фінансової культури, загальна відносна нерозвиненість фінансового ринку держави. В сучасних умовах важливе значення має саме правильний вибір моделі фінансової політики конкретних суб'єктів фінансового сектору, розрахунок її можливостей, умов, напрямів, врахування існуючого рівня державного регулювання. Продуманість такої політики приведе до загального розвитку фінансової системи. Саме ефективна фінансова політика визначає ефективність фінансової системи та підвищує довіру до неї. Запропонована система напрямів розвитку фінансової політики окремих суб'єктів фінансового сектору буде не тільки підвищувати ефективність діяльності таких суб'єктів, але й буде сприяти стабільному, стійкому розвитку фінансової системи, вдосконалив сучасний фінансовий ринок.

Список використаних джерел:

1. Васильєва Т. А. Фінансовий інструментарій забезпечення ефективного функціонування інвестиційного ринку / Т. А. Васильєва, С. В. Леонов // Ринкова система України: стан та перспективи розвитку: Монографія / За заг. ред. О. В. Макарюка, В. М. Жмайлова, Ю.І. Данька. – Х.: «Міськдрук». – 2011. – С. 330–342

2. Інтеграційні процеси на фінансовому ринку України : монографія / за заг. редакцією д-ра екон. наук А.О. Спіфанова, д-ра екон. наук І.О. Школьник, д-ра екон. наук Ф.Павелки ; [А.О. Спіфанов, І.О. Школьник, Ф. Павелка та ін.]. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2012. – 258 с.
3. Квасовський О.Р. Проблемні аспекти прямого оподаткування страхових компаній в Україні / О.Р. Квасовський, М.В. Стецько // Фінанси України. – 2011. - № 1 (182). – С. 52 – 63.
4. Козоріз Г.Г. Проблеми розвитку страхового ринку в Україні / Г.Г. Козоріз // Регіональна економіка. – 2008. – №2 – С. 183 – 191.
5. Крейдич І.М. Інвестиційна діяльність страхових компаній / І.М. Крейдич // Фондовий ринок. – 2007. – № 48.
6. Лебединська Л. Д. Стратегічні аспекти сталого розвитку страхового ринку України під впливом глобалізаційних процесів / Л. Д. Лебединська, Л. М. Ремньова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - № 9(111). – С. 206 – 213.
7. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс] – Режим доступу до сайту: <<http://www.dfp.gov.ua>>
8. Осадець С.С. Страхування : підручник / С.С. Осадець. – К.: КНЕУ, 2008. – 528 с.
9. Пурий Г. М. Інституційне забезпечення розвитку фінансового ринку України / Г.М. Пурий // Економіка АПК. – 2010. – №2. – С. 95 – 101.
10. Рекуненко І. І. Інфраструктура фінансового ринку: сучасний стан та перспективи розвитку : монографія / І. І. Рекуненко – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. – 411 с.
11. Ромашенко О. Проблеми інвестування страхових резервів на ринку цінних паперів / О. Ромашенко // Ринок цінних паперів України. – 2002. – № 9-10. – С. 15–21.
12. Ткаченко Н.В. Ризики діяльності страхових компаній: теоретичні аспекти / Н.В. Ткаченко // Фінанси України. – 2010. – № 7 (176). – С. 84 – 92.
13. Kozmenko S. Development of an explicit rule of monetary policy for the economy of Ukraine / S. Kozmenko, T. Savchenko // Investment Management and Financial Innovations International Research Journal. – 2013. – № 1. – P. 8–19.

Ключові слова: фінансова система, суб'єкт, фінансова політика, напрям, ефективність, результативність, сфера, сектор.

Ключевые слова: финансовая система, субъект, финансовая политика, направление, эффективность, результативность, сфера, сектор.

Keywords: financial system, subject, financial policy, direction, efficiency, effectiveness, sphere, sector.